

Υλοποίηση του αγροτικού συμφώνου στα κράτη μέλη

Ενημερωτικό σημείωμα πολιτικής

Νοέμβριος 2023

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	1
2. Γιατί είναι απαραίτητο το αγροτικό σύμφωνο;	2
3. Συστατικά μέρη του αγροτικού συμφώνου	3
3.1. Δομές και μηχανισμοί για τη συνεργασία με τις αγροτικές κοινότητες	3
3.2. Διορισμός μέλους της κυβέρνησης και σύσταση ειδικών υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των αγροτικών ζητημάτων σε όλες τις πολιτικές	4
3.3. Ανάπτυξη ικανοτήτων και υποστήριξη δικτύωσης για ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών	4
3.4. Μελλοντοστρεφές όραμα, το οποίο θα υλοποιηθεί μέσω ολιστικής στρατηγικής / ολιστικού σχεδίου δράσης	5
3.5. Αποτελεσματική αγροτική θωράκιση και επαρκή συστήματα δεδομένων	5
3.6. Κατάλληλα συστήματα διακυβέρνησης για τη διευκόλυνση του συντονισμού	6
3.7. Μηχανισμοί για τον συντονισμό της κατανομής της χρηματοδότησης και τη διασφάλιση συνεργειών	6

Οι πληροφορίες και οι απόψεις που διατυπώνονται στο παρόν έγγραφο εκφράζουν τους/τις συντάκτες/-ριές του και δεν απηχούν κατ' ανάγκη την επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν εγγυάται την ακρίβεια των δεδομένων που περιλαμβάνονται ούτε μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για τη χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα έκδοση.

1. Εισαγωγή

Στο παρόν ενημερωτικό σημείωμα πολιτικής περιγράφονται τα βασικά στοιχεία, ή συστατικά μέρη, που απαιτούνται για την κινητοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με το αγροτικό σύμφωνο και την προώθηση συντονισμένης δράσης σκοπό την επίτευξη των στόχων του μακρόπνοου οράματος για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ στο συγκεκριμένο πλαίσιο κάθε κράτους μέλους ή περιφέρειας. Παρουσιάζονται επίσης ορισμένα παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο τα στοιχεία αυτά εφαρμόζονται στην πράξη. Η παρούσα έκδοση απευθύνεται πρωτίστως στις δημόσιες αρχές σε εθνικό επίπεδο (και σε περιφερειακό επίπεδο στα κράτη μέλη των οποίων οι περιφερειακές αρχές έχουν νομοθετικές εξουσίες ή εξουσίες προγραμματισμού), στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ιδίως εκείνες που συμμετέχουν στη χάραξη ή στην προώθηση πολιτικής), στους ερευνητές, στις επιχειρηματικές οργανώσεις και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη που δραστηριοποιούνται στον τομέα των αγροτικών πολιτικών.

Αν αναρωτιέστε πώς μπορείτε να υλοποιήσετε το αγροτικό σύμφωνο στη χώρα ή στην περιφέρειά σας, το παρόν ενημερωτικό σημείωμα σας αφορά!

2. Γιατί είναι απαραίτητο το αγροτικό σύμφωνο;

Όπως τόνισε η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ursula von der Leyen, οι αγροτικές περιοχές είναι **ουσιώδεις** για την ταυτότητα και την ευημερία της Ευρώπης. Διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών και περιβαλλοντικών **προκλήσεων**. Για να ακμάσουν οι αγροτικές περιοχές, απαιτείται **συντονισμένη προσπάθεια** από ευρύ φάσμα φορέων και ενδιαφερόμενων μερών σε διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης.

Το 2021, μετά από εκτενή κοινό προβληματισμό και διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση σχετικά με το **μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ (LTVRA)**. Για την

υλοποίηση αυτού του οράματος, καταρτίστηκε **αγροτικό σχέδιο δράσης**, το οποίο περιστρέφεται γύρω από εννέα εμβληματικές πρωτοβουλίες, 15 συνοδευτικές δράσεις και έξι **οριζόντιες δράσεις**, και αντικατοπτρίζει τη δέσμευση της Επιτροπής για ισχυρότερες, πιο ανθεκτικές, πιο συνδεδεμένες και ευημερούσες αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040. Μία από αυτές τις οριζόντιες δράσεις είναι η πρόταση **αγροτικού συμφώνου** —ένος μηχανισμού για τη συμμετοχή και την ενθάρρυνση της ανάληψης δράσης από όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη και τα επίπεδα διακυβέρνησης που μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη του μακρόπνοου οράματος.

Στόχοι του αγροτικού συμφώνου

Ενίσχυση της φωνής των αγροτικών περιοχών και ενσωμάτωσή τους στα θεματολόγια πολιτικής

Δικτύωση, συνεργασία και αμοιβαία μάθηση

Δεσμεύσεις για δράση

Τον Ιούνιο του 2023 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγκρότησε την **ομάδα συντονισμού του αγροτικού συμφώνου**, η οποία αποτελείται από τα κυριότερα ενδιαφερόμενα μέρη του αγροτικού τομέα και έχει ως αποστολή την καθοδήγηση της διαδικασίας του αγροτικού συμφώνου κατά την επόμενη τριετία, υπό τον συντονισμό της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, με συνεπικεφαλής τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης. Η Επιτροπή έχει επίσης συστήσει την **Υπηρεσία Στήριξης του Αγροτικού Συμφώνου** προκειμένου να προωθήσει το σύμφωνο και να παράσχει βοήθεια στην κοινότητα του αγροτικού συμφώνου για την επίτευξη των στόχων της με την εκτέλεση βασικών καθηκόντων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η διοργάνωση εκδηλώσεων, η συλλογή και διάδοση ορθών πρακτικών, ο συντονισμός των προσπαθειών με άλλα δίκτυα πολιτικής της ΕΕ, η στήριξη της κοινοτικής πλατφόρμας του αγροτικού συμφώνου, η έκδοση του *Rural Vision Magazine*, ενός ενημερωτικού δελτίου και ενημερωτικών σημειωμάτων πολιτικής, καθώς και η διαχείριση του ιστότοπου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Όλες οι δραστηριότητες που πραγματοποιούνται σε επίπεδο ΕΕ σχεδιάζονται και εκτελούνται με την ενεργό συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών. Ωστόσο, για να επιτευχθούν αποτελέσματα, το **αγροτικό σύμφωνο πρέπει να επεκταθεί πέρα από το επίπεδο της ΕΕ και να προσεγγίσει τα ενδιαφερόμενα μέρη σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο**. Οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές είναι υπεύθυνες για πολλές δράσεις πολιτικής που επηρεάζουν τις αγροτικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των επιλογών σχετικά με τον τρόπο χρήσης των κονδυλίων της ΕΕ. Άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση και στην εφαρμογή των πολιτικών. Το μακρόπνοο όραμα μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την ενεργό συμμετοχή και τη συμβολή τους. Επιπλέον, η ευημερία και τα μέσα διαβίωσης στις αγροτικές περιοχές —ιδίως σε εκείνες που αντιμετωπίζουν ειδικούς

περιορισμούς, όπως οι ορεινές, οι νησιωτικές ή οι διασπορακτικές περιοχές— δεν εξαρτώνται μόνο από παράγοντες που συνδέονται συνήθως με τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη. Οι δημόσιες αρχές (π.χ. εκείνες που είναι αρμόδιες για την εκπαίδευση, την υγεία, τις μεταφορές και άλλες υπηρεσίες, την ενέργεια, το περιβάλλον ή τις ψηφιακές υποδομές), οι φορείς αστικής πολιτικής, οι επιχειρήσεις και οι ερευνητές μπορούν επίσης να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο.

Ανάλογα με τις ανάγκες και την οργανωτική νοοτροπία σε ολόκληρη την ΕΕ, καταβάλλονται προσπάθειες για τη θέσπιση αγροτικών συμφώνων σε διάφορα επίπεδα (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό) και με διάφορες μορφές. Είναι σημαντικό **να μη μείνει στο περιθώριο καμία αγροτική περιοχή στην ΕΕ** και να μπορέσουν να επωφεληθούν όλες από τη συντονισμένη προσπάθεια να καταστούν ισχυρότερες, πιο ανθεκτικές, πιο συνδεδεμένες και να ευημερήσουν. Για τον σκοπό αυτόν, τα ενδιαφερόμενα μέρη στις αγροτικές περιοχές της ΕΕ θα πρέπει να προσχωρήσουν στην κοινότητα του αγροτικού συμφώνου σε επίπεδο ΕΕ και να λάβουν πρακτικά μέτρα στον δικό τους τομέα δραστηριότητας, και να αναζητήσουν τους καλύτερους τρόπους **για να μετουσιωθεί το αγροτικό σύμφωνο σε δράση στο εκάστοτε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό πλαίσιο**. Οι δραστηριότητες αυτές σε διάφορα επίπεδα θα αλληλοϋποστηρίζονται και θα συμβάλουν στη μετατροπή του μακρόπνοου οράματος σε συγκεκριμένη στρατηγική που θα έχει αποτελέσματα στην πράξη, όπως ζητήθηκε από τα ενδιαφερόμενα μέρη στο **φόρουμ υψηλού επιπέδου για την αγροτική πολιτική** που πραγματοποιήθηκε στη Sigtuna (Ισπανία).

3. Συστατικά μέρη του αγροτικού συμφώνου

Πολύ πριν από την ανάπτυξη του LTVRA, ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ (π.χ. η Φινλανδία) διέθεταν δομές διακυβέρνησης που επέτρεπαν την εφαρμογή συντονισμένων και ολοκληρωμένων αγροτικών πολιτικών σε διάφορους θεματικούς τομείς, παρόμοιων με εκείνες που υποστηρίζονται από το αγροτικό σύμφωνο· άλλες χώρες άρχισαν να υλοποιούν παρόμοιες πρωτοβουλίες πιο πρόσφατα, ως αποτέλεσμα αρνητικών τάσεων, όπως η πληθυσμιακή συρρίκνωση της υπαίθρου, η οικονομική ύφεση και η δυσαρέσκεια, ή να αξιοποιούν τις ευκαιρίες που προσφέρει η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση (για παράδειγμα, η Ισπανία και η Τσεχία). Με βάση την εμπειρία τους και τη διαδικασία του LTVRA σε επίπεδο ΕΕ, υπάρχουν ορισμένα **στοιχεία που μπορούν να εφαρμόσουν τα κράτη μέλη και τα οποία συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του αγροτικού συμφώνου** σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Τα στοιχεία αυτά συμπληρώνουν τις 11 [αρχές του ΟΟΣΑ για την αγροτική πολιτική](#) και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- ▶ δομές και μηχανισμούς για τη συνεργασία με τις αγροτικές κοινότητες·
- ▶ διορισμό μέλους της κυβέρνησης και σύσταση ειδικών υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των αγροτικών θεμάτων σε όλες τις πολιτικές·
- ▶ ανάπτυξη ικανοτήτων και υποστήριξη δικτύωσης για ευρύ φάσμα παραγόντων και ενδιαφερόμενων μερών·
- ▶ μελλοντοστρεφές όραμα, το οποίο θα υλοποιηθεί μέσω ολιστικής στρατηγικής / ολιστικού σχεδίου δράσης·
- ▶ αποτελεσματική αγροτική θωράκιση και επαρκή συστήματα δεδομένων·
- ▶ κατάλληλα συστήματα διακυβέρνησης για τη διευκόλυνση του συντονισμού· και
- ▶ μηχανισμούς για τον συντονισμό της κατανομής της χρηματοδότησης και τη διασφάλιση συνεργειών.

Συνολικά, τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα συστατικά μέρη ενός επιτυχημένου αγροτικού συμφώνου. Οι **επιμέρους λύσεις μπορούν να προσαρμοστούν** στο εθνικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των συγκεκριμένων νομικών και διοικητικών πλαισίων, των πηγών χρηματοδότησης, της οργανωτικής νοοτροπίας και των ικανοτήτων των ενδιαφερόμενων μερών.

3.1. Δομές και μηχανισμοί για τη συνεργασία με τις αγροτικές κοινότητες

Η αλλαγή στον αγροτικό τομέα δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την ενεργή συμμετοχή των αγροτικών κοινοτήτων. Οι πολιτικές που σχεδιάζονται και εφαρμόζονται με συμμετοχικό τρόπο είναι γνωστό ότι έχουν πολύ μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας σε σχέση με τις προεγγίσεις εκ των άνω προς τα κάτω. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τις αγροτικές περιοχές. Η συμμετοχή αυτή πρέπει να υπερβαίνει τις περιστασιακές διαβουλεύσεις: θα πρέπει να είναι **τακτική, συστηματική και να διασφαλίζει την αντιπροσώπευση** των πλέον ενδιαφερόμενων μερών. Τα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη είναι επίσης σημαντικό να συμμετέχουν στο **σύνολο της διαδικασίας χάραξης πολιτικής**, από

τη σύλληψη και τον σχεδιασμό πολιτικής έως την εκπόνηση νομοθεσίας, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

Για τον σκοπό αυτόν, απαιτούνται ειδικοί μηχανισμοί, προσαρμοσμένοι στις ικανότητες και στη διαθεσιμότητα των εκπροσώπων των αγροτικών κοινοτήτων, καθώς και δραστηριότητες που προωθούν την ανοικτή συζήτηση (π.χ. συζητήσεις και εργαστήρια). Υπάρχουν διάφορες πιθανές μορφές: για παράδειγμα, σχετικά επίσημες δομές, όπως ομάδες εργασίας ή συντονιστικές επιτροπές στις οποίες συμμετέχουν διάφοροι τύποι φορέων (π.χ. Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής στη **Φινλανδία**)· ή εκδηλώσεις που συμβάλλουν στην καταγραφή και την έκφραση των αναγκών των αγροτικών κοινοτήτων, καθώς και στην ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού σχετικά με τις αγροτικές περιοχές και την εκτίμηση της αξίας τους. Τα υφιστάμενα δίκτυα που συνδέονται άμεσα με τις αγροτικές κοινότητες μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί, για παράδειγμα, στο πλαίσιο των **εθνικών αγροτικών κοινοβουλίων**, τα οποία

Το αγροτικό κοινοβούλιο της Λετονίας

Το Λετονικό Αγροτικό Φόρουμ (μια εθνική οργάνωση όπου συμμετέχουν ενδιαφερόμενα μέρη της κοινωνίας των πολιτών στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης) διοργανώνει τη σύνοδο του Κοινοβουλίου των Αγροτικών Κοινοτήτων της Λετονίας κάθε 2 χρόνια. Το 2023 στην εκδήλωση αυτή συμμετείχαν περίπου 300 εκπρόσωποι τοπικών και περιφερειακών αρχών, επιχειρήσεων, φορέων χάραξης πολιτικής (συμπεριλαμβανομένων των Υπουργείων Γεωργίας, Προστασίας του Περιβάλλοντος και Περιφερειακής Ανάπτυξης, και Πρόνοιας), ακαδημαϊκοί, επαγγελματίες και υπέρμαχοι της αγροτικής ανάπτυξης. Οι συμμετέχοντες αντάλλαξαν εμπειρίες και συντάχθηκε ψήφισμα το οποίο θα χρησιμεύει ως χάρτης πορείας για όλες τις αποφάσεις που θα ληφθούν σχετικά με τις αγροτικές περιοχές κατά την επόμενη διετία.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. [εδώ](#).

επιτρέπουν στις αγροτικές κοινότητες και στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να ξεκινήσουν διάλογο με τους φορείς χάραξης πολιτικής (βλέπε παράδειγμα από τη **Λετονία**). Τέτοια αγροτικά κοινοβούλια έχουν οργανωθεί σε πολλά κράτη μέλη της ΕΕ (π.χ. Εσθονία, Κροατία, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Ρουμανία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία), καθώς και σε γειτονικές χώρες (Αλβανία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Σκωτία στο Ηνωμένο Βασίλειο)· τα συμπεράσματά τους υποβάλλονται στις συναθροίσεις του [Ευρωπαϊκού Αγροτικού Κοινοβουλίου](#) που διεξάγονται ανά διετία.

|| **Είναι καιρός το μακρόπνοο όραμα για την αγροτική Ευρώπη όχι μόνο να υιοθετηθεί, αλλά και να υλοποιηθεί. Για τον σκοπό αυτόν, χρειαζόμαστε αλλαγή νοοτροπίας, μεγαλύτερη εκτίμηση της αξίας των αγροτικών περιοχών, καθώς και τοποκεντρικές προσεγγίσεις και μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στον τοπικό πληθυσμό. Θα πρέπει να απομακρυνθούμε από τα στεγανά της πολιτικής και να εξετάσουμε τις αγροτικές περιοχές με ολοκληρωμένο τρόπο.**

© Lidija Pavić-Rogošić

Lidija Pavić-Rogošić,
μέλος της ΕΟΚΕ, ODRAZ – Βιώσιμη κοινοτική ανάπτυξη (HR)

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

RURAL PACT

3.2. Διορισμός μέλους της κυβέρνησης και σύσταση ειδικών υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των αγροτικών ζητημάτων σε όλες τις πολιτικές

Η αγροτική ανάπτυξη επιπίπτει κατά κανόνα στην αρμοδιότητα ενός υπουργείου· συχνά το υπουργείο αυτό ασχολείται επίσης με τη γεωργία, τη δασοκομία και/ή την οικονομία των τροφίμων. Ωστόσο, οι αποφάσεις που λαμβάνονται από φορείς αρμόδιους για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη, την εκπαίδευση, την υγεία και τις μεταφορές μπορούν να έχουν ίσο ή μεγαλύτερο αντίκτυπο στην αγροτική ζωή. Η διασφάλιση της συνεργασίας όλων αυτών των υπηρεσιών για την επίτευξη θετικού αντίκτυπου στις αγροτικές περιοχές απαιτεί ισχυρή ηγεσία, και η ύπαρξη ενός **διορισμένου μέλους της κυβέρνησης που θα είναι αρμόδιο για τα αγροτικά ζητήματα** έχει καίρια σημασία, για να αισθάνονται οι κάτοικοι της υπαίθρου ότι εισακούονται. Η δημιουργία ειδικής υπηρεσίας για την αντιμετώπιση των αγροτικών θεμάτων μπορεί επίσης να συμβάλει στην ευαισθητοποίηση των αρμόδιων κυβερνητικών φορέων σχετικά με τη σημασία των αγροτικών περιοχών και να διευκολύνει τη συντονισμένη δράση. Εμπνευσμένες λύσεις μπορεί να βρεθούν στα παραδείγματα από την **Ιρλανδία** και τη **Φινλανδία**.

Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής της Φινλανδίας

Η Φινλανδία έχει αναγνωρίσει εδώ και καιρό ότι στην αγροτική πολιτική πρέπει να συμμετέχουν όλα τα ιδρύματα των οποίων οι αποφάσεις επηρεάζουν την καθημερινή ζωή και την επιχειρηματικότητα στις αγροτικές περιοχές. Στο πλαίσιο αυτό, αναπτύχθηκε μια δομή για τη συνένωσή τους και τη διασφάλιση της συνεργασίας: το Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής της Φινλανδίας. Το εν λόγω Συμβούλιο υπάγεται στη φινλανδική κυβέρνηση, με τον υπουργό Γεωργίας και τον υπουργό Οικονομικών και Απασχόλησης να μοιράζονται συνήθως τα καθήκοντα του προέδρου και του αντιπροέδρου. Τα 34 μέλη διορίζονται από την κυβέρνηση και εκπροσωπούν υπουργεία, οργανισμούς, τον ιδιωτικό τομέα και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Υποστηρίζονται από γραμματεία την οποία διαχειρίζεται ο γενικός γραμματέας, με τρεις αναπληρωτές γενικούς γραμματείς που εκπροσωπούν τον δημόσιο τομέα, την κοινωνία των πολιτών και ερευνητικούς φορείς. Το μεγαλύτερο μέρος των εργασιών του Συμβουλίου διεξάγεται στο πλαίσιο θεματικών δικτύων.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. [εδώ](#).

«Το αγροτικό μας μέλλον» στην Ιρλανδία

Η συνολική πολιτική της Ιρλανδίας για τις αγροτικές περιοχές υποστηρίζεται από την εθνική μακροπρόθεσμη στρατηγική ανάπτυξης «Project Ireland 2040» και βασίζεται στο όραμα μιας ακμάζουσας αγροτικής οικονομίας της Ιρλανδίας ως αναπόσπαστο μέρος της εθνικής οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και περιβαλλοντικής ευημερίας και ανάπτυξης.

Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, σχεδιάστηκε μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων πολιτικής, καθένα από τα οποία υλοποιείται από ειδική κυβερνητική υπηρεσία. Η διαδικασία συντονίζεται από το Υπουργείο Αγροτικής και Κοινοτικής Ανάπτυξης υπό τη διεύθυνση του/της υπουργού του, ενώ η πρόοδος παρακολουθείται από την επιτροπή οικονομικής ανάκαμψης και επενδύσεων του υπουργικού συμβουλίου υπό την προεδρία του/της πρωθυπουργού.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. [εδώ](#).

Μια ειδική υπηρεσία όπως αυτή μπορεί επίσης να λειτουργεί ως πρώτο σημείο επαφής για τα ενδιαφερόμενα μέρη για να ανταλλάξουν ιδέες ή να εκφράσουν τις ανησυχίες τους σχετικά με αγροτικά ζητήματα. Ιδανικά, θα πρέπει να είναι στελεχωμένη με άτομα που κατανοούν και επικοινωνούν καλά με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη του αγροτικού τομέα και διαφορετικές διοικητικές υπηρεσίες και τα οποία έχουν πείρα σε άλλους τομείς της οικονομίας ή σε θέματα κοινωνίας των πολιτών.

© Radim Sršeň

Μπροστά στη γεωγραφία της δυσάρεσκειας, πρέπει να σταματήσουμε να μιλάμε και να αναλάβουμε δράση! Το αγροτικό σύμφωνο και πρωτοβουλίες όπως η αγροτική θωράκιση πρέπει να υλοποιηθούν όχι μόνο σε επίπεδο ΕΕ αλλά και σε επίπεδο κρατών μελών, καθώς και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Απαιτείται ολιστική προσέγγιση, με λιγότερη γραφειοκρατία.

Radim Sršeň, αναπληρωτής υπουργός Περιφερειακών Υποθέσεων (Τσεχία) και πρόεδρος της ομάδας συντονισμού του αγροτικού συμφώνου

3.3. Ανάπτυξη ικανοτήτων και υποστήριξη δικτύωσης για ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών

Η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών του αγροτικού τομέα είναι απαραίτητη για την επίτευξη της αγροτικής αλλαγής. Ωστόσο, πολλά από αυτά τα μέρη, για να συμμετάσχουν στο αγροτικό σύμφωνο, ενδέχεται να χρειαστούν στήριξη από ενδιαμέσους οργανισμούς. Αυτοί μπορούν να παρέχουν εξηγήσεις, ενθάρρυνση και ευκαιρίες για συζήτηση, καθώς και τη δυνατότητα στους πολίτες να ανταλλάσσουν εμπειρίες και να διατυπώνουν απόψεις και θέσεις. Αυτό το είδος στήριξης μπορεί να είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τους κατοίκους μικρών απομακρυσμένων χωριών, τους γεωργούς μικρής κλίμακας, τους μικροεπιχειρηματίες, τις γυναίκες και τους εκπροσώπους των νέων. Με σημείο εκκίνησης την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την επεξεργασία βασικών εννοιών σε απλή γλώσσα, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και τη στοχευμένη κατάρτιση, ενδέχεται να χρειαστεί **μακροπρόθεσμη συστηματική προσπάθεια** για τη συμμετοχή αυτών των «αυνήθων υπόπτων». Η παροχή προϋπολογισμού για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης στις συνεδριάσεις θα μπορούσε να έχει καίρια σημασία, ιδίως σε μεγαλύτερα κράτη μέλη (όπως η **Σουηδία**, βλέπε παράδειγμα). Πέραν της στήριξης της δικτύωσης και της συμμετοχής, είναι επίσης σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι αγροτικοί φορείς μπορούν να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση και να υλοποιούν έργα που συμβάλλουν στο LTVRA σε τοπικό επίπεδο. Οι υπηρεσίες μίας στάσης μπορούν να ενισχύσουν και να αναζωογονήσουν τις αγροτικές κοινότητες μέσω της εμφύχωσης, της παροχής συμβουλών, της δικτύωσης και της συμβολής στην κάλυψη των αναγκών χρηματοδότησης. Η στήριξη αυτή παρέχεται ήδη από πολλές ομάδες τοπικής δράσης (ΟΤΔ) της πρωτοβουλίας LEADER, αλλά μπορεί επίσης να προέρχεται από εξειδικευμένες υπηρεσίες (όπως στο παράδειγμα των **ΗΠΑ**).

Εξασφάλιση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών του αγροτικού τομέα και ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στη Σουηδία

Η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στην αντιμετώπιση αγροτικών θεμάτων στη Σουηδία διευκολύνεται από το εθνικό αγροτικό δίκτυο (ΕΑΔ). Τα εθνικά και περιφερειακά ενδιαφερόμενα μέρη του αγροτικού τομέα (είτε εφαρμόζουν την κοινή γεωργική πολιτική είτε όχι) ενθαρρύνονται να υποβάλουν αίτηση για επίσημη συμμετοχή και να δεσμευτούν ότι θα συμμετέχουν ενεργά σε θεματικές ομάδες εργασίας, ενώ μπορούν να ενεργούν ως ενδιαμέσοι που συμβάλλουν στη μεταφορά του πολιτικού διαλόγου σε τοπικό επίπεδο. Για να διευκολυνθεί η συμμετοχή των φορέων της κοινωνίας των πολιτών, το ΕΑΔ διαθέτει χρηματοδότηση για έξοδα μετακίνησης, ακόμη και αμοιβές (για εθελοντές).

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. [εδώ](#).

Παροχή βοήθειας στις αγροτικές κοινότητες ώστε να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και χρηματοδότηση

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, οι ομοσπονδιακοί οργανισμοί και οι επιτροπές που είναι αρμόδιες για αγροτικά θέματα συνεργάζονται για να διασφαλίσουν ότι οι αγροτικές κοινότητες θα έχουν ισότιμη πρόσβαση σε ομοσπονδιακή χρηματοδότηση. Παρέχουν επίσης εμπειρογνώσια για να βοηθήσουν τις κοινότητες αυτές να αποσαφηνίσουν τις τοπικές προτεραιότητες και να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, για τις υποδομές και για τη βελτίωση της κοινότητας.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. [εδώ](#).

Για την ευαισθητοποίηση των δικαιούχων στις αγροτικές περιοχές γύρω από τα σχετικά ευρωπαϊκά κονδύλια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε στις 6 Φεβρουαρίου 2024 εργαλειοθήκη σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης της ΕΕ για τις αγροτικές περιοχές. Με τον τρόπο αυτόν, οι πληροφορίες συγκεντρώνονται σε ένα σημείο στο οποίο έχουν πρόσβαση οι τοπικές αρχές, τα ενδιαφερόμενα μέρη, οι υπεύθυνοι έργων και οι διαχειριστικές αρχές, ώστε να μπορούν να αξιοποιούν στο έπακρο τις νέες ευκαιρίες που προσφέρει ο προϋπολογισμός της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027.

3.4. Μελλοντοστρεφές όραμα, το οποίο θα υλοποιηθεί μέσω ολιστικής στρατηγικής / ολιστικού σχεδίου δράσης

Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων ενώπιον των οποίων βρίσκονται οι αγροτικές περιοχές, οι φορείς λήψης αποφάσεων πρέπει να έχουν σαφές όραμα που θα καθορίζει την κατεύθυνση που θα πρέπει να ακολουθηθεί μακροπρόθεσμα. Οι αγροτικές κοινότητες και όσοι σκοπεύουν να επενδύσουν, να εγκατασταθούν ή να εργαστούν σε αγροτικές περιοχές, ιδίως οι νέοι, πρέπει να γνωρίζουν ότι η στήριξη πολιτικής θα εξακολουθεί να είναι διαθέσιμη για πολλά χρόνια. Για τον σκοπό αυτόν, απαιτείται ευρεία συναίνεση μεταξύ των πολιτικών ομάδων και της κοινωνίας των πολιτών (συμπεριλαμβανομένων τόσο των αγροτικών όσο και των αστικών οργανώσεων), των γεωργών, των ΜμΕ, της νεολαίας και διάφορων οικονομικών και κοινωνικών φορέων· ενδέχεται επίσης να χρειαστούν αποτελεσματικές διατάξεις για τη διαχείριση των συγκρούσεων. Η συναίνεση και η συμμετοχή των βασικών κυβερνητικών υπηρεσιών καθιστούν δυνατή τη διασφάλιση της **μακροπρόθεσμης συνέχειας** και την εξασφάλιση επαρκών πόρων —ανθρώπινων, θεσμικών και οικονομικών— για την υλοποίηση ενός οράματος.

Η υιοθέτηση ολιστικής πολυτομεακής στρατηγικής είναι επίσης απαραίτητη για την υλοποίηση του οράματος. Δεδομένου ότι οι αγροτικές πολιτικές έρχονται αντιμέτωπες με πολλαπλές και πολύπλοκες προκλήσεις, οι κατακερματισμένες παρεμβάσεις δεν είναι αποτελεσματικές· η προσπάθεια αντιμετώπισης ενός μόνο ζητήματος ή στήριξης μίας στοχευόμενης ομάδας μπορεί να είναι ακόμα και αντιπαραγωγική. Μια ολιστική και ολοκληρωμένη προσέγγιση συμβάλλει στη συνεκτικότητα των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών πτυχών της αγροτικής ζωής, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις είναι αλληλένδετες (βλέπε παράδειγμα από τη **Γαλλία**). Ένα εθνικό ή περιφερειακό αγροτικό σύμφωνο μπορεί να αποτελέσει το πρώτο βήμα προς τη συνένωση διάφορων αξόνων πολιτικής και τη διαμόρφωση μιας **ευρύτερης και πιο ολοκληρωμένης εικόνας** των αγροτικών περιοχών. Αυτή θα πρέπει να μετουσιωθεί σε **πρακτικά βήματα** που θα αποτελέσουν ένα συνεκτικό σχέδιο δράσης, στο οποίο θα αναφέρεται σαφώς ποιος είναι υπεύθυνος για τι και πώς η πρόοδος μπορεί να παρακολουθείται και να αξιολογείται.

Πρόγραμμα France Ruralités

Με βάση την εφαρμογή του πρώτου εθνικού αγροτικού θεματολογίου της, η γαλλική κυβέρνηση δρομολόγησε το 2023 ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την ενίσχυση των αγροτικών περιοχών. Το πρόγραμμα έχει τέσσερις πυλώνες: τεχνική υποστήριξη σε επενδυτικά έργα για τους δήμους, αύξηση της χρηματοδότησης για τη βιοποικιλότητα με σκοπό την αξιοποίηση των αγροτικών περιβαλλοντικών πόρων, πρακτικές λύσεις για την καθημερινή ζωή (κινητικότητα, εκπαίδευση, υγεία, πολιτισμός, στέγαση κ.λπ.) και ένα νέο σύστημα σχεδιασμού αγροτικών ζωνών αναζωογόνησης, οι οποίες επωφελούνται από φορολογικές ελαφρύνσεις. Σημαντικό στοιχείο του προγράμματος είναι η προώθηση «τρίτων χώρων» για την προαγωγή της συλλογικής καινοτομίας.

Το πρόγραμμα δρομολογήθηκε από κοινού από την πρωθυπουργό, τον υπουργό Οικολογικής Μετάβασης και Εδαφικής Συνοχής και τον αναπληρωτή υπουργό που είναι αρμόδιος για τις τοπικές αρχές και τις αγροτικές υποθέσεις. Τα αποτελέσματα θα παρακολουθούνται μέσω δεικτών όπως είναι το ποσοστό των κενών αγροτικών κατοικιών, ο αριθμός των νέων αγροτικών επιχειρήσεων και το ποσοστό των πολιτών που θεωρούν τις αγροτικές περιοχές ελκυστικό τόπο διαβίωσης.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. [εδώ](#) (στα γαλλικά).

3.5. Αποτελεσματική αγροτική θωράκιση και επαρκή συστήματα δεδομένων

Δεδομένου ότι οι αγροτικές περιοχές επηρεάζονται από μεγάλο αριθμό νομοθετικών και διοικητικών αποφάσεων, απαιτείται ένας μηχανισμός για τη μεγιστοποίηση των θετικών και τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων. Η αγροτική θωράκιση είναι ένας μηχανισμός που εντοπίζει και αξιολογεί τις επιπτώσεις των νέων κανονισμών, σχεδίων ή προγραμμάτων στις αγροτικές περιοχές. Για να είναι επιτυχής, πρέπει να ενσωματωθεί σε ολόκληρο το **σύστημα διακυβέρνησης** και να προσαρμοστεί στη συγκεκριμένη διοικητική δομή μιας χώρας/περιφέρειας. Στο **Ηνωμένο Βασίλειο**, σύμφωνα με την [έκθεση του 2020 για την αγροτική θωράκιση](#), σε κάθε κυβερνητική υπηρεσία έχει διοριστεί ένας επικεφαλής για την αγροτική θωράκιση, ο ρόλος του οποίου είναι να προσαπίζει την αγροτική θωράκιση στον τομέα πολιτικής της εκάστοτε υπηρεσίας. Η κυβέρνηση έχει επίσης εκπονήσει [πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εξέταση των αποτελεσμάτων των πολιτικών στις αγροτικές περιοχές](#). Στη **Φινλανδία**, η αγροτική θωράκιση ενσωματώνεται στις κατευθυντήριες γραμμές του Υπουργείου Δικαιοσύνης σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων των κυβερνητικών νομοθετικών προτάσεων και συνοδεύεται από εύχρηστες μεθόδους αξιολόγησης, καθώς και από κατάρτιση και **ευαισθητοποίηση των νομοθετών**. Η [θεματική ομάδα του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης \(ΕΔΑΑ\) για την αγροτική θωράκιση](#) έχει καταρτίσει αναλυτικό πλαίσιο και συστάσεις για την αγροτική θωράκιση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Για την αξιολόγηση του αντίκτυπου των αποφάσεων στις αγροτικές περιοχές και για τη μέτρηση της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή πολιτικών και στρατηγικών, ουσιαστική σημασία έχει η πρόσβαση σε **δεδομένα υψηλής ποιότητας**. Η ισπανική περιφέρεια της Καταλονίας δημοσιεύει, δύο φορές το έτος, εκτενές βιβλίο με λεπτομερή στατιστικά στοιχεία για τις αγροτικές περιοχές της. Τα δεδομένα αυτά χρησιμοποιούνται από τη διευθύνουσα επιτροπή του περιφερειακού [οράματος](#) για τις αγροτικές περιοχές στην παρακολούθηση των νέων νομοθετικών προτάσεων και την αξιολόγηση των επιπτώσεων στις αγροτικές περιοχές. Στην Ουγγαρία, το εθνικό πληροφοριακό σύστημα για την περιφερειακή ανάπτυξη και τον χωροταξικό σχεδιασμό ([www.teir.hu](#)) ενσωματώνει αγροτικά δεδομένα από διάφορες πηγές με μια ειδική ενότητα LEADER, η οποία παρέχει δεδομένα στις ομάδες τοπικής δράσης και στους δήμους. Η τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων σχετικά με τα αγροτικά θέματα μπορεί επίσης να υποστηριχθεί από το [αγροτικό παρατηρητήριο](#), το οποίο εγκαινιάστηκε τον Δεκέμβριο του 2022 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για τη συγκέντρωση, την ανάλυση και τη διάδοση δεδομένων σχετικά με τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ.

3.6. Κατάλληλα συστήματα διακυβέρνησης για τη διευκόλυνση του συντονισμού

Δεδομένης της σημασίας της συμμετοχής πολλών διαφορετικών φορέων πολιτικής στην αγροτική ανάπτυξη, είναι απαραίτητη η θέσπιση ενός συστήματος που θα διευκολύνει τόσο τον **οριζόντιο** (π.χ. μεταξύ διάφορων τομεακών υπουργείων) όσο και τον **κάθετο** (μεταξύ των διάφορων επιπέδων διακυβέρνησης: εθνικό, περιφερειακό, υποπεριφερειακό και τοπικό) συντονισμό. Ο συντονισμός αυτός θα πρέπει να συμβάλλει στην αποφυγή της αλληλεπικάλυψης των προσπαθειών ή των αντιφατικών δράσεων και στη δημιουργία συνεργειών. Ένα μοντέλο πολυεπίπεδης διακυβέρνησης θα πρέπει να περιλαμβάνει τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τις επιχειρήσεις και τους κοινωνικούς εταίρους. Θα πρέπει να θεσπιστούν μηχανισμοί και κίνητρα για να διασφαλιστεί ότι οι διάφορες υπηρεσίες και τα διάφορα διοικητικά επίπεδα θα επικοινωνούν τακτικά και ότι η συνεργασία δεν θα περιορίζεται στην ανταλλαγή πληροφοριών, αλλά θα διευκολύνει την ανοιχτή συμμετοχική συζήτηση και τον σχεδιασμό κοινών δραστηριοτήτων.

Οι τακτικές συνεδριάσεις των μελών του προσωπικού που είναι υπεύθυνα για τα διάφορα εργαλεία πολιτικής μπορεί να είναι χρήσιμες, ιδανικά σε άτυπο πλαίσιο, για την ενίσχυση της **εμπιστοσύνης και μιας κοινής αντίληψης** των προκλήσεων και των στόχων. Ιδιαίτερη σημασία έχουν επίσης ο καθορισμός σαφών ορίων αρμοδιοτήτων για συγκεκριμένα καθήκοντα και η ισχυρή νομιμοποίηση του φορέα που είναι αρμόδιος για τον συντονισμό, όπως φαίνεται από το **ισπανικό** παράδειγμα. Ορισμένα κράτη μέλη διαθέτουν **Συμβούλια Επιστημονικής Πολιτικής** τα οποία μπορούν να χρησιμεύσουν ως πρότυπο πολυμερών πλατφορμών φορέων.

Καταπολέμηση της πληθυσμιακής συρρίκνωσης της υπαίθρου στην περιφέρεια Καστίλης - Λα Μάντσα

Το 2021 στην ισπανική περιφέρεια Καστίλης - Λα Μάντσα ψηφίστηκε ειδικός νόμος σχετικά με τη θέσπιση οικονομικών, κοινωνικών και φορολογικών μέτρων για την καταπολέμηση της πληθυσμιακής συρρίκνωσης της υπαίθρου και την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Η αποτελεσματική καθοδήγηση από τον αντιπρόεδρο της περιφέρειας, με την υποστήριξη ειδικού επιτρόπου για τη δημογραφική πρόκληση, διαδραμάτισε κεντρικό ρόλο στην κινητοποίηση και στη συμμετοχή όλων των περιφερειακών κυβερνητικών υπηρεσιών (όπως των υπηρεσιών Γεωργίας, Εκπαίδευσης, Υγείας και Μεταφορών) στην εκπόνηση του νόμου και στην υλοποίηση περιφερειακής στρατηγικής για την εφαρμογή του.

Η στρατηγική αυτή καλύπτει ευρύ φάσμα δράσεων και κινητοποιεί 3 322 εκατομμύρια ευρώ από περιφερειακά, εθνικά και ενωσιακά κονδύλια, συμπεριλαμβανομένου του NextGenerationEU. Για τον συντονισμό της στρατηγικής, δημιουργήθηκε το Περιφερειακό Συμβούλιο για την Ανάπτυξη του Αγροτικού Περιβάλλοντος και την Καταπολέμηση της Πληθυσμιακής Συρρίκνωσης με τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των περιφερειακών κυβερνητικών υπηρεσιών, των επαρχιακών συμβουλίων και των τοπικών φορέων, καθώς και των κυριότερων κοινωνικοοικονομικών φορέων (π.χ. συνδικαλιστικές οργανώσεις, επιχειρήσεις, πανεπιστήμια και κοινωνία των πολιτών).

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. [εδώ](#).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2024

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2024. CC-BY 4.0

Φωτογραφία εξωφύλλου: © Monkey Business Images, Canva.com

Το πρόγραμμα αυτό υλοποιείται από την:

PRINT ISBN 978-92-68-12985-2
PDF ISBN 978-92-68-13004-9

doi:10.2762/453847
doi:10.2762/339564

KF-09-24-088-EL-C
KF-09-24-088-EL-N

© Albert Puigvert

Η αντιμετώπιση των αγροτικών προκλήσεων συνεπάγεται την ανάπτυξη εγκάρσιων πολιτικών με τη συμμετοχή όλων των επιπέδων διακυβέρνησης. Στην Καταλονία, το αγροτικό σύμφωνο ήταν το αποτέλεσμα μιας συμμετοχικής διαδικασίας και στη διακυβέρνησή του συμμετέχουν η κοινωνία των πολιτών, η κυβέρνηση και το κοινοβούλιο.

Albert Puigvert, Ένωση Αγροτικών Πρωτοβουλιών της Καταλονίας (Ισπανία)

3.7. Μηχανισμοί για τον συντονισμό της κατανομής της χρηματοδότησης και τη διασφάλιση συνεργειών

Εκτός από τον καλό συντονισμό μεταξύ των διάφορων φορέων, για την αποτελεσματική στήριξη των αγροτικών περιοχών απαιτείται η **σύνδεση διάφορων πηγών χρηματοδότησης** —ευρωπαϊκών, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών— προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα διάφορα συνδυασμένα μέσα είναι επαρκή για την αντιμετώπιση των αγροτικών αναγκών και προσαρμοσμένα στην πραγματικότητα των δικαιούχων (έργα μικρής κλίμακας, περιορισμένη διοικητική ικανότητα κ.λπ.). Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και η πολιτική συνοχής [Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)] αποτελούν τις βασικές πηγές χρηματοδότησης της ΕΕ για την αλλαγή στον αγροτικό τομέα, αλλά και άλλα ταμεία (ταμεία ανθεκτικότητας και ανάκαμψης) και προγράμματα (π.χ. Erasmus, LIFE) μπορούν να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο. Οι εν λόγω ροές χρηματοδότησης μπορούν επίσης να **συνδυαστούν** μέσω πολυταμειακών προσεγγίσεων για τη δημιουργία ακόμη περισσότερων ευκαιριών για επιτόπια δράση, όπως συμβαίνει στην **Τσεχία**. Οι εθνικές και περιφερειακές διαχειριστικές αρχές μπορούν να διευκολύνουν την πρόσβαση των ενδιαφερόμενων μερών του αγροτικού τομέα σε χρηματοδότηση με τη δημιουργία ειδικών χρηματοδοτικών ροών **με έμφαση στις αγροτικές περιοχές** και με τον σχεδιασμό απλών, φιλικών προς τον χρήστη κανόνων για την υποβολή αιτήσεων, την επιλεξιμότητα και την υποβολή εκθέσεων στα διάφορα ταμεία. Αυτό έκανε, για παράδειγμα, η **Σουηδία** κατά την περίοδο 2014-2020, όπου μία μόνο αρχή διαχειρίστηκε και υλοποίησε, μέσω εναρμονισμένων κανόνων, το σύνολο της χρηματοδότησης της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων για τις αγροτικές περιοχές από τέσσερα ταμεία της ΕΕ (ΕΓΤΑΑ, ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και ΕΤΘΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας)).

Μια άλλη λύση είναι η σύσταση υπηρεσίας μίας στάσης σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο για τη στήριξη των αγροτικών δήμων, επιχειρήσεων και μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) όσον αφορά την πρόσβαση σε δημόσια χρηματοδότηση. Σε ορισμένα κράτη μέλη (για παράδειγμα, στην **περιφέρεια του Τιρόλου στην Αυστρία**) τον ρόλο αυτόν έχουν αναλάβει οι ομάδες τοπικής δράσης στο πλαίσιο του LEADER.

Σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης στην Τσεχία

Η Τσεχία συνδύασε κονδύλια από διάφορα ταμεία της ΕΕ για τις αγροτικές περιοχές κατά την περίοδο 2014-2020: οι 178 αγροτικές ομάδες τοπικής δράσης της χώρας κάλυπταν σχεδόν όλες τις αγροτικές της περιοχές, αξιοποιώντας κονδύλια από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), με το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης να προέρχεται από το ΕΤΠΑ. Με βάση αυτή την εμπειρία, η Τσεχία σχεδίασε το 2020 το οικείο σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, συνδυάζοντας διάφορες πηγές χρηματοδότησης με τη βοήθεια εδαφικών μέσων και στρατηγικών SMART (ειδικών, μετρήσιμων, εφικτών, συναφών και χρονικά προσδιορισμένων).

Κατά τη διάρκεια της τσεχικής προεδρίας της ΕΕ, δρομολογήθηκε το **τσεχικό αγροτικό σύμφωνο**. Αυτό φέρνει σε επαφή πολίτες, τοπικές αρχές και άλλους εταίρους για την προώθηση της αγροτικής ανάπτυξης στη χώρα.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. [εδώ](#) και [εδώ](#).

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

RURAL PACT